BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

03 -09- 2021

Број: ЈН2-02-07-1-1931-7/21
Бања Лука, 26.08.2021.године

„Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине, Филијала Бања Лука рјешавајући по жалби потенцијалног понуђача „Централ осигурање“ д.д. Сарајево, заступаног путем пуномоћника Ермина Величанин, адвоката из Сарајева, без броја од 07.07.2021. године, изјављеној на Тендерску документацију, број 02-0147-1857-05/21 од 30.06.2021. године, уговорног органа МХ "Електропривреда РС" МП а.д. Требиње, МП а.д. Требиње, ЗП „Електро-Херцеговина“ а.д. Требиње у поступку јавне набавке услуге осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурање, на основу члана 111. став (1) тачка д) и став (10) Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број 39/14), на сједници Вијећа одржаној дана 26.08.2021.године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Жалба се усваја.

2. Поништава се поступак јавне набавке у потпуности, те акти уговорног органа:

- Тендерска документација, број 02-0147-1857-05/21 од 30.06.2021.године, укључујући обавјештење о набавци, број број 1081-7-2-62-3-48/21 од 02.07.2021. године и
- други акти уговорног органа донесени у поступку јавне набавке.

3. Повратсредстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка у износу од 500,00 КМ извршиће се на основу посебног рјешења овог органа.

4. Усваја се захтјев за накнаду трошкова заступања жалиоца од стране адвоката у износу од 240,00 КМ, док се у преосталом дијелу постављени захтјев одбија.

5. Обавезује се уговорни орган да надокнади жалиоцу трошкове заступања од стране адвоката у износу од 240,00 КМ, у року од 15 дана од дана извршности овог рјешења.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Дана 02.07.2021. године уговорни орган МХ "Електропривреда РС" МП а.д. Требиње, МП а.д. Требиње, ЗП „Електро-Херцеговина" а.д. Требиње (у даљем тексту: уговорни орган) објавио је обавјештење о набавци, број 1081-7-2-62-3-48/21 у поступку јавне набавке услуге осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурање, који се води путем конкурентског захтјева за достављање понуда.

Против тендерске документације потенцијални понуђач „Централ осигурање" д.д. Сарајево, у законском року улаже жалбу и предлаже да се тендерска документација коригује на начин да се у смислу техничке и професионалне способности не захтијева услов наведен у тачки 2.4.1. под б) исте, односно да се не захтијева да понуђач мора имати регистровану филијалу на подручју сједишта уговорног органа тј. на подручју града Требиња, с обзиром да је, како сматра жалилац, овакав услов против Закона о јавним набавкама (Службени гласник БиХ, број 39/14), а и непотребан је са аспекта реализације будућег уговора о осигурању.

Жалилац жалбене наводе темељи на сљедећим чињеницама:
У тачки 2.4.1. под б) Тендерске документације је затражен услов да је понуђач дужан да испуњава сљедећи технички услов:
2.4. Техничка и проФесионална способност.
2.4.1. Што се тиче техничке и професионалне способности, понуђачи требају испунити сљедеће минималне услове:
а) Успјешна реализација најмање 2 (два) уговора које се односе на предметну набавку, за период не дужи од три године или од датума регистрације, односно почетка пословања ако је понуђач регистрован, односно почео са радом прије мање од три године, чија је збирна вриједност најмање 40.000,00 КМ (без ПДВ-а).
б) Понуђач мора имати регистровану филијалу на подручју сједишта уговорног органа тј. на подручју града Требиња."
о чему Уговорни орган даље тражи доказ:

„б) Овјерено рјешење о упису у судски регистар из кога је видљиво да понуђач има регистровану филијалу на подручју града Требиња."

Овај услов је противан члану 3. Закона о јавним набавкама БиХ јер се одмах искључују сви понуђачи који немају организациону јединицу у Требињу.
У члану 50. Закона о јавним набавкама под е) су дефинисане границе и разлози због којих уговорни орган може тражити одређене услове као доказ да понуђач може квалитетно извршити услугу.
Чињеница да ли неки понуђач има или нема подружницу у неком мјесту није од значаја за утврђивање да ли исти може или не може на квалитетан начин извршити осигурање имовине и лица и исплатити накнаду штете.
Такође, у члану 7. став 7. Упутства за припрему модела тендерске документације је одређено да само у оправданим околностима, које морају бити везане уз ризике који произилазе из природе радова, услуга или робе који су предмет набавке, уговорни

орган може захтијевати и више услова финансијске и/или техничке и професионалне способности, при чему је у тендерској документацији дужан детаљно образложити те околности.

У конкретном случају, уговорни орган ни на који начин није образложио за што би евентуално овај услов требао да стоји у тендерској документацији.

Дакле, услов из тачке 2.4.1. под б) тендерске документације је противан члану 3. Закона о јавним набавкама јер се на овај начин директно врши дискриминација понуђача који немају подружницу у Требињу, чиме се крши основни принцип правичне и активне конкуренције, а сам услов је бесмислен са аспекта утврђивања да ли понуђачи могу на квалитетан начин извршити конкретну услугу, односно реализовати будући уговор о необавезном осигурању особа и имовине, уз додатно кршење члана 7. Упутства за припрему модела тендерске документације јер овакав услов није ничим образложен.

Сходно свему наведеном предлажемо да се тендерска документација коригује на начин да се у смислу техничке и професионалне способности не захтијева услов наведен у тачки 2.4.1. под б) исте, односно да се не захтијева да понуђач има подружницу у Требињу.

Подносилац жалбе захтјева накнаду трошкова за састав жалбе по Адвокатској тарифи у износу од 1.080,00 КМ.

Уговорни орган је доставио изјашњење по жалби, број 02-0147-1857-14/21 од 14.07.2021. године у којем наводи сљедеће:

Потенцијални понуђач Централ осигурање д.д. ул. Џемала Биједића бр.39, Сарајево, којег заступа пуномоћник Адвокат Ермин Величанин Трг међународног пријатељства бр. 25. Сарајево, путем поднесене жалбе покушава да прилагођава тендерску документацију својим жељама и потребама, што је у супротности са позитивним законским прописима.

Уговорни орган је објавио тендерски документ који је у складу са свим прописима Закона о јавним набавкама БиХ. Сама чињеница да на подручју града Требиња постоји најмање десет осигуравајућих кућа које имају своје филијале или пословнице у којима обављају своју дјелатност, говори у прилог томе да је обезбјеђена правична и активна конкуренција.

С обзиром да је предмет набавке услуга осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурања, апсолутно је оправдан захтјев да осигуравајуће друштво има филијалу или пословницу на подручју сједишта уговорног органа, како би се на најефикаснији и најекспедитивнији начин обавиле све потребе уговорног органа везане за предмет ове набавке.

Члан 36. став 1. Закона о друштвима за осигурање Републике Српске прописује: *„Друштво за осигурање које има сједиште у Федерацији Босне и Херцеговине може основати филијалу у Републици Српској под условом да Агенција ФБиХ достави Агенцији ПЦ захтјев са сљедећим документима“.*

С обзиром на горе наведено, потенцијални понуђач има законску могућност да оснива своје филијале у Републици Српској, тј. и на подручју сједишта уговорног органа. Чињеница да Централ осигурање д.д. ул. Џемала Биједића бр.39, Сарајево, није довољно разгранао своју пословну мрежу и што за разлику од других осигуравајућих

друштава, није регистровао своју филијалу у сједишту уговорног органа, свакако не може бити кривица уговорног органа, већ искључиво подносиоца жалбе. С тим у вези, нема никаквог правног основа навод подносиоца жалбе да је Уговорни орган објавио тендерски документ који је дискриминаторан и у супротности са законским одредбама јер ограничава правичну и активну конкуренцију.

Уговорни орган је покренуо поступак набавке у складу са Законом о јавним набавкама БиХ и у свим својим поступцима настоји да у потпуности поштује све принципе које прописује тај Закон, али исто тако заштити и своје интересе у циљу што ефикаснијег и експедитивнијег пословања. Прилагођавање тендерског документа појединим понуђачима у циљу њиховог економског интереса, изричито је забрањено чланом 3. (општи принципи став 1.) Закона о јавним набавкама БиХ, те представља нешто чиме се Уговорни орган неће никада бавити.

Уговорни орган истиче да је Сарајево осигурање д.д. ул. Маршала Тита бр.29. Сарајево, у поступку јавне набавке који је проведен код Уговорног органа, број: 18-119/20 „Набавка услуга осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурања" уложио жалбу на ТД у којој је изнио индентичне жалбене наводе као и жалиоц Централ осигурање д.д. ул. Цемала Биједића бр. 39. Сарајево, у предметној жалби у поступку ЈН бр. 17-112/21, „Набавка услуга осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурања". Канцеларија за раматрање жалби филијала Бања Лука је разматрајући наводе из жалбе коју је уложио Сарајево осигурање д.д. ул. Маршала Тита бр.29. Сарајево, донијела Рјешење број: ЈН2-02-07-1-1632-7/20 од 27.08.2020. године, у којем је одбила као неосновану жалбу подносиоца жалбе Сарајево осигурање д.д. ул. Маршала Тита бр.29. Сарајево. С обзиром на ову чињеницу сасвим је јасно да је неоснована жалба коју је у предметном поступку јавне набавке број 17-112/21, „Набавка услуга осигурања возила од аутоодговорности и каско осигурања" уложио жалиоц Централ осигурање д.д. ул. Цемала Биједића бр.39, Сарајево, којег заступа пуномоћник Адвокат Ермин Величанин Трг међународног пријатељства бр. 25. Сарајево.

Уговорни орган одбија Захтјев жалиоца за накнаду трошкова за састав жалбе у износу од 1.080,00 КМ а све у складу са чињеницом да предметну жалбу подносиоца жалбе Централ осигурање д.д. ул. Цемала Биједића бр.39, Сарајево, којег заступа пуномоћник Адвокат Ермин Величанин Трг међународног пријатељства бр. 25. Сарајево, сматра неоснованом. Такође, Уговорни орган сматра да пуномоћник подносиоца жалбе, Адвокат Ермин Величанин Трг међународног пријатељства бр. 25. Сарајево, није на правилан и законит начин обрачунао трошкове правног заступања у овом поступку јавне набавке. Наиме, исти је за основ обрачуна трошкова правног заступања узео процјењену вриједност поступка јавне набавке у износу од 40.000,00 КМ а не тарифу која се односи на поступке у непроцјењивим предметима, што је био дужан учинити.

У образложењу Рјешења КРЖ Филијала Бања Лука бр .ЈН2-02-07-1-1728- 7/19 од 08.08.2019. године стоји:

„Овај орган на општој сједници која је одржана дана 01.08.2018. године, у складу са чланом 113. став 3. Закона о јавним набавкама БиХ, заузео је став да се у складу са Пресудом Суда Босне у Херцеговине број: С1 3 У 023495 16 У од 16.03.2018. гобине у Пресудом апелационог управног вијећа Цуда Босне у Херцеговине број: С1 3 У 023495

18 Увп од 26.09.2018. године, приликом одређивања трошкова заступања жалиоца од стране адвоката примјењују тарифе које се односе на поступке у непроцјењивим вриједностима".
С обзиром на горе наведено, јасно је да је пуномоћник подносиоца жалбе, Адвокат Ермин Величанин Трг међународног пријатељства бр. 25. Сарајево, неправилно и незаконито обрачунао трошкове правног заступања, јер у непроцјењивим предметима, основ за обрачун састава жалбе у управном поступку износи 150 бодова, а не онолико колико је то пуномоћник подносиоца жалбе обрачунао.
На основу свега напријед наведеног, Уговорни орган сматра да је жалба у цјелости неоснована и предлаже да КРЖ у цјелости одбије као неосновану Жалбу подносиоца жалбе Централ осигурање д.д. ул. Џемала Биједића бр.39, Сарајево.

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлаштеног лица, све у складу са чланом 109. Закона о јавним набавкама,

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Жалба је основана.

Увидом у достављене доказе, те анализом сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а све у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак, овај орган је утврдио да је жалба основана.

У погледу жалбеног навода да је уговорни орган у тачки 2.4.1. под б) (техничка и професионална способност) тендерске документаације поставио ограничавајући услов који је у супротности са чланом 3. Закона о јавним набавкама, вијеће овог органа је извршио увид у тендерску документацију и изјашње уговорног органа.

Увидом у тачку 2.4.1. под б) Тендерске документације утврђено је да је уговорни орган прописао:
„2.4. Техничка и професионална способност.
2.4.1. Што се тиче техничке и професионалне способности, понуђачи требају испунити сљедеће минималне услове:
а) Успјешна реализација најмање 2 (два) уговора које се односе на предметну набавку, за период не дужи од три године или од датума регистрације, односно почетка пословања ако је понуђач регистрован, односно почео са радом прије мање од три године, чија је збирна вриједност најмање 40.000,00 КМ (без ПДВ-а).
б) Понуђач мора имати регистровану филијалу на подручју сједишта уговорног органа тј. на подручју града Требиња."

о чему Уговорни орган даље тражи доказ:

„б) Овјерено рјешење о упису у судски регистар из кога је видљиво да понуђач има регистровану филијалу на подручју града Требиња.“

У изјашњењу по жалби, уговорни орган наводи да је прописао спорни услов како би се најефикасније и најекспедитивније услуга обавила у осигуравајућим друштвима које имају филијалу или пословницу у сједишту Уговорног органа, као и да би Уговорни орган имао додатне трошкове ако би осигуравајуће друштво било ван сједишта Уговорног органа, те сматра да постављени услов у тачки 2.4.1. под б) тендерске документације није ограничавајућег карактера, јер према Закону о привредним друштвима ФБиХ и РС сва привредна друштва домаћа или страна имају могућност изван сједишта основати једну или више подружница, односно пословних јединица, те имајући у виду чињеницу да у граду Требиње послује више од десет осигуравајућих друштава, говори у прилог томе да је обезбјеђена правична и активна конкуренција.

Чланом 53. став (5) Закона о јавним набавкама је прописано:
„(5) Приликом припреме тендерске документације, уговорни орган дужан је да поштује принципе једнаког третмана и недискриминације кандидата/понуђача“.

Даље, чланом 3. Закона о јавним набавкама је прописано:
„ (1) Уговорни орган дужан је да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима/понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију, с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава, у вези са предметом набавке и његовом сврхом.“

Имајући у виду напријед наведено чињенично стање, овај орган цијени да уговорни орган приликом креирања тендерске документације дефинисањем услова за квалификацију на начин да захтијева да привредни субјекти имају регистроване пословне јединице у мјесту сједишта уговорног органа, како би се најефикасније и најекспедитивније услуга обавила, извршио дискриминацију међу привредним субјектима, те жалилац правилно тврди да је уговорни орган предметном документацијом нарушио основне принципе из члана 3. Закона о јавним набавкама, те се жалбени навод цијени основаним.

Овај орган сматра како уговорни орган има право, у сврху најефикаснијег трошења јавних средстава а у циљу заштите и сврсисходне набавке, прописати одређене услове које понуђач мора испунити, али прописани услови морају бити у складу с одредбама Закона о јавним набавама, те да не ограничавају тржишно надметање, правичну и активну конкуренцију, нити дискриминишу понуђаче.

На основу напријед наведеног, одлучено је као у диспозитиву, у складу са чланом 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама и чланом 230. став (2) Закона о управном поступку („Службени гласник БиХ“, број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16).

Повратуплаћених средстава по основу накнаде за покретање жалбеног поступка, у

износу од 500,00 КМ, извршиће се посебним актом, у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и повратa накнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама.

Жалилац захтијева накнаду трошкова састава жалбе у укупном износу од 1.080,00 КМ. С обзиром на утврђену основаност жалбе, овај орган усваја захтјев жалиоца за накнаду трошкова састава исте по пуномоћнику Ермина Величанин, адвокату из Сарајева, у укупном износу од 240,00 КМ, док се у преосталом дијелу постављени захтјев одбија. Овај орган одлучио је о висини трошкова, примјењујући члан 18. став 2. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад одвјетнику у ФБиХ («Службене новине ФБиХ» бр.22/04), који прописује награду за поднеске којима се покреће управни поступак у непроцјењивим предметима, у износу од 240 КМ. Овај орган одлучио је у складу са ставом Суда БиХ изнесеним у Пресуди број С1 3 У 023495 16 У од 16.3.2018. године, а потврђеним у Пресуди апелацијског управног вијећа Суда БиХ број С1 3 У 023495 18 Увп.

Упутство о правном лијеку: Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се поднијети тужба у управном спору пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема истог. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Ервин Либановић

Доставити:
1. Жалилац
2. Уговорни орган
3. У спис предмета

